

Nuotraukoje: darbynečio valanda Kraštiečių mikrorajono fone.
Juozo Kraujūno nuotr.

KRAŠTIEČIŲ KAIMYNYSTĖJE - DIDELI DARBAI

Jau geras mėnuo, kai buvusių Kupiškio kareivinių teritorijoje darbuojasi "Limekos" akcinės bendrovės darbininkai, važinėja technika: sunkvežimiai, keli buldozeriai, ekskavatoriai. Vežamas juodžemis vejoms, klojamas drenažas, jau išvalytas vienas tvenkinys, reikės išvalyti dar du, sutvarkyti kelias gatveles, įrengti stadioną. Anot objekto darbų vykdytojo pavaduotojo B. Vareikos, šiuo metu čia dirba apie 10 bendrovės darbininkų. Keliems mėnesiams melioratoriams numatytų darbų sąmatinė vertė yra 140 tūkst. litų. Teritorijos sutvarkymo projekto sąmatą rengė bendrovės geodezininkas, darbų saugos organizatorius I. Parfionovas.

Vytenis VALIŪNAS

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos prezidentui p. Baliui Gajauskui

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkui p. Vytautui Landsbergiui

Lietuvos krikščionių demokratų partijos pirmininkui p. Algirdui Saudargui

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Kupiškio rajono skyriaus tarybos

KREIPIMASIS

Jau liko mažiau nei trys mėnesiai iki vieno svarbiausių politinių įvykių mūsų šalies gyvenime - rinkimų į Seimą. Rengdamasi jiems, LPKTS rajono skyriaus taryba tikėjosi, kad ši kampanija suvienys visas dešiniąsias partijas, jos sudarys bendrą koaliciją ir tuo būdu rinkėjai turės realią galimybę nuo valdžios nušalinti susikompromitavusią, korumpuotą LDDP, baigiančią visai sužlugdyti mūsų valstybę. Deja, tos viltys nepasiteisino. Iki šiol dešiniosioms partijoms sutelkti jėgų nepavyko. Dėl to ir per šiuos rinkimus pergalę gali švęsti kairieji.

Kad taip neatsitiktų, š. m. liepos 19 d. įvykusiame savo posėdyje mes nutarėme kreiptis į LPKTS prezidentą p. B. Gajauską ir visų dešiniųjų partijų lyderius, siūlydami dar kartą drauge aptarti rinkimų taktiką ir priimti Lietuvai naudingus sprendimus.

Mūsų nuomone, tik sutelktomis pastangomis, nežemindami vieni kity, turėdami adekvačias sąlygas kelti savo atstovus į Seimą, galėsime tikėtis sėkmės rinkimuose ir sulaukti gerų permainų visų mūsų šalies piliečių gyvenime.

S. KAZILIONIENĖ

LPKTS Kupiškio rajono skyriaus tarybos pirmininkė

1996 m. liepos 19 d.,
Kupiškis

SAVIVALDYBĖJE

SUSITARTI TRUKDO... ĮSTATYMAI

Antradienį, liepos 23 d., rajono savivaldybėje lankėsi "Lelijos" akcinės bendrovės generalinė direktorė G. Zaveckienė, regiono direktorius komercijai P. Girklys ir bendrovės Kupiškio filialo direktorius E. Karazija. "Lelijos" vadovų susitikime su rajono meru V. Mockumi dalyvavo ir Panevėžio apskrities valdytojas P. Zablockis.

Kalbėta apie bendrovės Kupiškio filialo patalpų juridinį įforminimą ir tolesnį naudojimą. Meras patvirtino savo ankstesnę nuostatą, kad pastatas būtų pripažintas savivaldybės turto, o jau ši perduotų jį "Lelijos" bendrovei kaip savo turtinį įnašą, gaudama už tai atitinkamą akcijų dalį. Tokį sprendimą realizuoti kol kas kliudo įstatymai. Apskrities valdytojas P. Zablockis sakė, kad Vyriausybėje artimiausiu metu kaip tik rengiamasi svarstyti savivaldybių turto bei juridinio įforminimo klausimus. Svečiai Kupiškio vadovų nuostatomis iš esmės neprieštaravo.

"Atgalvos" Inf.

VIEŠNIOŠ AUKA VAIKŲ GLOBOS NAMAMS

Į gimtinę Kupiškį, prie Puožo, dažnai iš Amerikos sugrįžtanti Genovaitė Plūkienė nepamiršta apie finansinę paramą tėviškės organizacijoms ar žmonėms. Anksčiau rašėme apie jos susitikimą su dešiniųjų partijų atstovais ir "Atgalvos" redkolegija bei pinigine auka pastarajai.

Šįkart viešnia savo bei kitų Amerikos lietuvių vardu 9 tūkst. JAV dolerių paskyrė bebaigiamiems rekonstruoti Paketurių vaikų globos namams.

"Atgalvos" Inf.

JAUNŪJŲ KONSERVATORIŲ DIENOS PUOŽE

Tris smagias dienas prie Puožo ežero praleido būrelis jaunųjų rajono konservatorių su savo vadove Aušra Jonušyte.

Ne vienam iš jų pirmą kartą be tėvelių priežiūros teko nakvoti palapinėje, pasirūpinti valgiu ir laužaviete. Pirmą dieną žuvis nekibo, tačiau ir su grybais labai skani sriuba išvirė. Besigardžiuodami ją, vaikai susidomėję klausėsi Vitos Bačanskienės, Skapiškio kultūros namų režisierės, pasakojimo apie teatrą, apie skapiškėnų spektaklius, kuriuos regėjo ir kitų Lietuvos miestų žiūrovai, apžiūrėjo vaidintojų nuotraukas. Kad būtų drąsiau, pirmąją naktį kartu su stovyklautojais buvo ir Konservatorių rajono skyriaus pirmininkas A. Gasiūnas.

Antrąją dieną vaikai sulaukė dar vieno svečio - SKAT'o Kupiškio objekto viršininko pavaduotojo Z. Laurinonio. Kariškis vaikus supažindino su "Kalašnikovo" ir "Uzi" automatais, pistoletu, parodė pokario partizaninio judėjimo Lietuvoje žemėlapių ir kelias knygas apie Lietuvos savanorius. Jaunieji konservatoriai susidomėję iš klausė Z. Laurinonio pasakojimą apie savanoriškosios krašto apsaugos kūrimąsi po 1991 m. sausio 13 d. įvykių. Anot kariškio, patriotas tas, kuris ne žodžiais, o darbais myli Lietuvą. Vaikams šis susitikimas labai patiko. Beveik visi panorą stoti į SKAT'ą, netgi mergaitės.

Jaunųjų konservatorių aplankyti nepamiršo ir Kupiškio bažnyčios kunigas vikaras V. Liučima, diskutavęs su vaikais apie įvairias religijas, jų ryšį su krikščionyste. Visi padiskutavo apie mirties bausmės panaikinimą. Vieni vaikai buvo už, kiti prieš mirties bausmę. V. Liučima šią diskusiją užbaigė, sakdamas, kad žmonėse turi būti daugiau artimo meilės ir su-

Nuotraukoje: Pirmasis vakaras prie laužo. Stovyklautojų svečiai V. Bačanskienė (pirmoji iš dešinės) ir A. Gasiūnas (pirmasis iš kairės).

pratimo. Po rimto pokalbio svečias kartu su stovyklautojais vaišinosi turistine arbata, vaikai gardžiavosi jo atvežtais saldainiais.

Išaušo ir trečioji stovyklautojų diena. Pagerėjus orui, tą dieną į Puožą su tėvais atskubėjo ir daugiau jaunųjų konservatorių. Į stovyklos uždarymą atvažiavo savivaldybės administratorius V. Beinoris. Visi šoko ir dainavo, pritariant muzikantui J. Ragauskui, irstėsi ežere, prieš išvykdami gražiai sutvarkė stovyklavietę.

Pasak A. Jonušytės, stovykla vaikams buvo naudinga. Čia jie ne tik išsėjos, bet susitiko

su įdomiais žmonėmis, praplėtė savo akiratį. Taip pat mokėsi drausmės, tvarkingumo, rūpinosi vienas kitu. Visi stovyklautojai dėkingi ūkininkui B. Nedveckui, paskolinusiam valtį, ir ūkininkei I. Baniulienei, pavaišinusiai pienu.

Telieka pridurti, kad šios stovyklos organizavimas yra ir didelis jaunųjų konservatorių vadovės A. Jonušytės nuopelnas, kuri nepagalėjo savo laisvalaikio.

Stovyklos gyvenimas buvo nufilmuotas. Planuojama parodyti 15 min. reportažą per Baltijos televiziją.

Judita GIEDRYTĖ

Nuo liepos 1 d. reorganizuota Lietuvos muitinė. Uždaryta kyšininkavimu pagarsėjęs Lazdijų muitinė. Lazdijų padalinys ir Druskininkų muitinė perkelti į Alytaus teritorinę muitinę, o Kalvarijos ir Šeštokų postai priklausys Marijampolės muitinei. Taip pat uždarytos Švenčionių, Rokiškio ir Biržų teritorinės muitinės. Iš viso jų liko po vieną kiekvienoje apskrityje. Prekių tikrinimas bei dokumentų įforminimas iš pasienio perkeliamas į šalies vidų. Lietuvoje šiuo metu yra daugiau kaip 70 muitinės postų.

Apie tai **informuoja šalies dienraščiai.**

"Keturi mėnesius trukusios Vyriausybės ir Lietuvos gydytojų sąjungos taikinimo komisijos derybos baigėsi teigiamai", - apie tai liepos 20 d. praneša "Lietuvos rytas".

Vyriausybė pažadėjo maksimaliai finansuoti gydymo įstaigas, nuo rugsėjo 1 d. padidinti medikams atlyginimus iki biudžetinių įstaigų darbuotojų atlyginimo vidurkio, kuris šiuo metu yra 25 proc. didesnis už medikų. Pasirašius taikinimo protokolą, Lietuvos gydytojų sąjunga nutraukė pasirengimą medikų streikui.

Lietuvos visuomenė aktyviai diskutuoja, ar jau metas panaikinti mirties bausmę Lietuvoje. "Lietuvos rytas" liepos 19 d. numeryje panevėžietis R. Gedvilas teigia: "A. Brazauskas, primygtinai siūlantis sustabdyti mirties nuosprendžio vykdymą, antrąją kadencijai savo kandidatūros

Rašo kiti laikraščiai

gali nebekelti - už jį niekas nebebusuos. Koks gerutis, nori mus visus su pilnu kalėjimu žmogždžių nuvesti į Europą. Anksčiau keliaklupsčia-vome prieš Maskvą, o dabar - prieš Vakarus. Jo Eksklenciją A. Brazauską ir jo dukreles saugo gerai apmokyti ir ginkluoti sargybiniai, o kas apsaugos vienkienius, bobutes, kurias plėšikai žudo dėl 10 litų". O štai šiaulietė B. Kalvaitienė mano kitaip: "Baisi gėda, kad krašte, kurio dauguma gyventojų - katalikai, krašte, kuris vadinamas Marijos žeme, iki šiol egzistavo valstybės sankcionuotos žmogžudystės. Aišku, mirties bausmės šalininkai dabar pakėlė baisų triukšmą. Tačiau jie neišdrįs atsakyti į klausimą, kaip gali civilizuoti save laikantis žmogus atimti gyvybę kitam žmogui. Juk ne jis jį suteikė. Gyvybė - iš Dievo".

BNS praneša, kad birželio mėnesį, pasak Statistikos departamento, Lietuvoje gyveno 3347 žmonėmis mažiau nei metų pradžioje. Iš viso birželio pradžioje šalyje gyveno 3 mln. 708 tūkst. gyventojų.

Sausio - gegužės mėnesiais šiemet susituokė 884, o išsituokė 605 poromis daugiau nei tuo pačiu 1995 metų laikotarpiu. Iš viso per sausį - gegužę susituokė 6106 poros, išsituokė 4803 po-

ros.

Statistikos departamento duomenimis, gegužės mėnesį, palyginti su balandžio mėnesiu, vidutinis mėnesio darbo užmokestis šalyje padidėjo 0,4 proc. Balandžio mėnesį Lietuvoje vidutinis darbo užmokestis buvo 647 litai, o gegužės mėnesį - 650 litų. Bet realus darbo užmokesčio indeksas gegužės mėnesį nepasikeitė. Minimalus gyvenimo lygis tebėra 90 Lt, o minimali alga - 210 Lt.

Didžiausius atlyginimus šalyje gegužės mėnesį gavo finansiniai ir piniginiai tarpininkai - 1350 ir 1429 Lt, elektroenergetikai - 1191 Lt, ministerijų, departamentų tarnybų valdininkai - 1080, draudimo ir pensijų lėšų kaupimo tarnybų darbuotojai - 999, dujų gamintojai ir tiekėjai - 857 Lt.

"Lietuvos rytas" liepos 24 d. numeryje praneša apie netikėtus nelaimis. Kauno infekcinėje ligoninėje nuo erkinio encefalito mirė Šilutės visuomenės sveikatos centro direktorius, 56 metų Jurijus Palicinas. J. Palicinas, liepos pradžioje uogavęs Šilutės rajono Paleičių miške, į nugarą ir pilvą įkando trys erkės, neįžinančios meningoencefalito virusą. Erkių sukandžiotas gydytojas ligoninėn kreipėsi tik liepos 17 d., kai pajuto skausmą nugaroje, kakle, prasidėjo karščiavimas ir plauštakos tirpimas.

Taigi būkime atsargūs miškuose.

KULTAS IR KOLABORANTAI

Nuo senovės laikų, ypač Rusijoje, mėgta aukštinti asmenybes. Kuo žiauresnis, kuo didesnis despotas, tuo labiau buvo garbinamas. Caras Ivanas Žiaurusis, kuris Rusiją paskandino kraujuje, korė, ketvirčiavo žmonių kūnus, movė ant kuolų, buvo labai gerbiamas.

Carienė Jekaterina - pasaulinio masto pasileidėlė, o visa Rusija lenkė prieš ją galvas ir garbino.

Muravjovas - baisusis korikas, ne tik Rusijoje, jį gerai prisimena ir Lietuvos žmonės bei metraščiai...

Kada Rusijoje prasidėjusi revoliucija paskandino šalį kraujuje, atsirado naujas stabas - Vladimiras Uljanovas Leninas, pasaulinio masto žudikas, pasitelkęs kriminalinius nusikaltėlius, žudęs "revoliucijos priešus", niekuo nekaltus žmones, geriausius tautos inteligentus. Net nekaltus vaikus, kurie netekę tėvų per baisias žudynes, tapo valkatomis. Tai jis, pasitelkęs neaiškios kilmės Feliksą Edmundovičių Dzeržinskį, padarė baisų darbą. Arba Josifas Visarionovičius Stalinas - Kobra, buvęs žudikas. Kuo jis daugiau žudė, tuo jį labiau garbino ne tik Rusijos, bet ir pasaulio politikai. Matyt iš baimės... Kuo žiauresni, tuo labiau buvo garbinami fašizmo praktikai: Musolinis, Hitleris, kiti. Ačiū Dievui, kad tie despotai neilgai viešpatavo.

Sovietų Rusijos ir dabartinės Rusijos despotai dar ir šiandien lieja kraują, žudo žmones. Ir tuos žudikus tebegarbina ir tebeapataikauja jiems. Pasukutinis žudynių pavyzdys - čečėnų tauta.

Bet kokiam priešui okupavus silpnesnę tautą, visada atsiranda kolaborantų. Pavyzdys ir Lietuva! Kaip sunkiai Lietuvai teko kovoti dėl laisvės sukilimuose, Nepriklausomybės kovose, antrojo pasaulinio karo ir pokario metais, ir visais laikais tų kolaborantų tau-toje buvo.

Sovietų okupacijos laikotarpio kolaborantus paminėsiu: tai Antanas Sniečkus, Justas Paleckis, Aleksandras Gudaitis Guzevičius, Bartašiūnas ir daugelis kitų. Kolaboravo ir dabartinis mūsų prezidentas Algirdas Brazauskas. O kiek daug žydų tautybės Lietuvos piliečių bendradarbiavo su sovietiniais okupantais.

Mano gyvenimo patirtis įrodo, kad kuris tik stojo į komjaunimą arba į komunistų partiją, nors ir buvo geri jaunuoliai, žmonės, bet vis tiek būtinai tapdavo kolaborantais. Tokius juos padarydavo sovietinė propaganda. Ką sugebėjo padaryti sovietinė propaganda ir KGB, tai nė joks velnias to nėra padaręs. Gerai įsigilinkite į dabartinę mūsų spaudą. Jeigu straipsnį parašė ar suredagavo buvęs komjaunuolis ar komunistas, būtinai kvepia asmeniškumo kultu. Juk jie rašė apie raudonų žvaigždučių spindesį, apie nesugriaunamą ir nepažeidžiamą komunizmą ar dar kokį -izmą. Jie nemoka nepataikauti.

Antanas ŠIMĖNAS

Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Panevėžio skyriaus tarybos narys

PRIEŠ PENKIASDEŠIMT METŲ...

1946 metais, kaip įpratęs, atostogavau Šimonyse pas tėvus. Vieną rugpjūčio sekmadienį pas mane atkako valsčiaus partorgas Simanas Braknė ir valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininkas Leonas Kaušpėdas. Kaušpėdas vilkėjo kariška palaidine. 16-toje lietuviškoje divizijoje jis buvo išsitarnavęs viršilos laipsnį. Braknė - taip pat buvęs tos divizijos eilinis karys. Krito į akis abiejų veikėjų geras įmitimas: riebaus maisto ir išgėrimų dėka jau spėję atsigauti po visų plačiojoje tėvynėje patirtų badmiriavimų.

Braknė pro nosį išsniukrojo: "Šindei salioj bus susrinkimas, pačiom raiks išstot no valstiečių". "Kad aš ne valstietis", - tariau nustebeš. Braknė pyktelėjo: "Tai kas, kad ne valstietis, bet išeiini iš valstiečių". Paklausiau, apie ką reikės kalbėti. Braknė ištraukė iš užančio šūsnį popierių: - "Va yra gotava, pats tik paskaitysi i visio".

Parapijos salėje publika - skrebai - jau laukė. Pakilę į sceną už prezidiumo stalelio klestelėjo partorgas Braknė, pirmininkas Kaušpėdas, saugumo viršininkas ir skreby vadas, rodos, Radajevas. O man sėdimos vietos nebeliko. Netrukus skrebai sumedžiojo iš kažkur ir man krėslą.

- Iš pradžių aš pats išstosiu, - kreipėsi į publiką Braknė. - Draugai! Mas čia visi suvėjom unt susrinkimo, ale ko gi nesmoto nei pošto viršininko, neatajo nei pardavėjai. O kur gi progimnazijos direktorius? Gol mislia prė Smatonos, prė vokėčių buvo ponais, tai ir dabar bus ponai. Dabar no valstiečių išstos mokytojas Čėnas.

Ėmiau skaityti iš Braknės duotų lapų. Pirmą ginta mašinėlė buvo daug: pradedant Spalio revoliucija, baigiant pergale tėvynės kare bei liaupsėmis galingajam oro laivynui. Supratau, kad susirinkimas ir buvo skirtas oro laivyno dienai paminėti. Taip man besigalinėjant su pranešimu ir net sušilus, į salę tekinas įbėga progimnazijos direktorius V. Devindauskas. Braknei pirštu pamojus ir suteikus po manęs žodį, ilgokai Devindauskas "vaišino" skrebus savo gražbyliavimu apie sovietų valdžią, šauniąją partiją ir didįjį vadą.

Baigus pranešimus Braknė pasiūlė visiems kartu eiti į miestelio aikštę pagerbti žuvusiųjų už sovietinę valdžią. Ten buvo palaidota nuo partizanų įmestos pro langą granatos žuvusi skrebo J. Davidavičiaus žmona ir keli rusų kariai. Čia Braknė kalbėjo maždaug taip:

- Aš kariavau, ale grįžau gyvas, o jūs numirat, ale gulakit spakaini... Mes visadu žolytj nuravasma, smėliuku jumi pabarstysma... Ir t. t.

- O dabar, draugai, labai tiktų ir internacalas, - šūktelėjo skreby pusėn partorgas. - Mažna ir rusiškai. Kas užvas?

Tačiau atsako nebuvo. Neužvedė nei skreby vadas Radajevas rusiškai, nei iš kažkur čia atbildėjęs vargonininkas S. Grinkas.

Taip be internacionalo pasibaigė tąsyk dviejų dalių mitingas: pirma dalis - iškilminga, antra - sopulinga.

Kazys ČĖNAS
Šimonys

LENGVATINIAI KREDITAI - PRABANGUS POREIKIS?

Po to, kai liepos pradžioje anonimas kreipėsi į rajono policijos komisariatą ir pranešė, kad savivaldybėje piktnaudžiaujama, skirstant lengvatinius kreditus butams statyti ar pirkti, mero potvarkiu buvo sudaryta trijų žmonių komisija patikrinti ekonomikos ir komunalinio ūkio skyriaus tvarkomą valstybės paramos prašančių piliečių registraciją, lengvatinių kreditų skyrimo tvarką bei vykdomą apskaitą. Komisija patikrino ir pateikė savo išvadas.

Surasta dokumentacijos tvarkymo netikslumų, kai kurių duomenų neatitikimo, tačiau esminių pažeidimų nerasta, išduoti kreditai neviršija skirtų limitų.

Remdamasis patikrinimo išdavomis, rajono meras pasirašė potvarkį dėl pranešimų tvarkos piliečiams apie valstybės paramos skyrimą. Per dvi savaites nesulaukus atsakymo į savivaldybės registruotą laišką, bus laikoma, kad žmogus kredito atsakė.

Po šio anoniminio signalo nuspręsta su tikslinti būtinus dokumentus, atnaujinti informaciją apie pretendentes į lengvatinius kreditus ir kol kas sulaukyti Žemės ūkio banko skyriuje kreditų išdavimą. Šiomet per du kartus lengvatiniai kreditai paskirti 8 žmonėms. Pasak savivaldybės ekonomikos ir komunalinio ūkio skyriaus vedėjos M. Pečkuvienės, vis mažiau žmonių pageidauja leng-

vatinių kreditų, todėl ir labai norint, būtų sudėtinga piktnaudžiauti.

Po šio patikrinimo mero potvarkiu užaskaitos netikslumus skyriaus vedėjai M. Pečkuvienei pareikštas papeikimas. Taip pat anuliuotas kupiškėnui R. Mašauskui skirtas limitas gauti lengvatinį kreditą po to, kai nustatyta, jog birželio pabaigoje jis nusipirko butą, dar negavęs paskirtųjų pinigų.

Išsami tyrimo medžiaga pateikta policijos ekonominių nusikaltimų tyrimo tarnybai, kuri nerado pagrindo dar imtis kokių nors sprendimų ar veiksmų. Tokie anoniminių skundo rezultatai

"Atgaivos" inf.

TELEVIZIJA

PIRMADIENIS, VIII.5

LIETUVOS TV

7.00 Labas rytas.
17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 Anglų k. mokomoji programa vaikams.
18.25 Baltarusių programa.
18.40 Žinios.
18.50 Laida vaikams.
19.15 "Ir aš ten buvau".
19.30 "Svarstymai".
20.00 01, 02, 03.
20.30 Panorama.
21.05 XXVI vasaros olimpių žaidynių uždarymas. Pertraukoje - 23.15 Vakarų žinios.

TELE-3

16.55 Programa.
17.00 CNN žinios.
17.30 "Iš pirmų rankų".
17.35 "Santa Barbara".
18.20 "Alles Gute!".
18.35 F. vaikams.
19.05 Laida "Iš pirmų rankų".
19.15 Žinios.
19.30 F. "Santa Barbara". 20.25 Ser. "Kalifornijos svajokliai".
20.55 Sporto naujienos.
21.00 "Kelias į dangų".
21.50 Žinios.
22.00 Pasaulio sportas.
22.30 Dok. f.
23.00 "Iš pirmų rankų".
23.15 TV nuotykių ser. "Majamio policija".

LNK

7.25 Programa.
7.30 Ryto ratas.
9.00 TV parduotuvė.
9.05 "Be namų negerai..."
16.15 Programa.
16.20 "...prieštarauk!"
17.20 "Taip. Ne".
18.10 Animac. f.
18.35 "Be namų negerai..."
19.25 TV parduotuvė.
19.30 "Kruvinajam sėkmadieniui atminti..."
20.00 Žinios.
20.25 "Monitorius".
21.00 F. "Atogrąžų karštis".
22.00 "Tangomanija".
22.25 "X klanas".
23.00 Žinios.
23.15 "Radijo šou".
23.45 Nakčia. F. "Niksonas".
0.15 Dok. ser. "Povandeninės kelionės".

BALTIJOS TV

8.30-18.25 DW TV programa.
18.25 Programa.
18.30 "Taip sukasi pasaulis".
19.00 Motociklų žiedinių lenktynių čempionatas.
20.30 F. "Manuela".
21.00 "Taip sukasi pasaulis".
21.55 Baltijos naujienos.
22.00 F. "Nesugalvotos istorijos".
22.30 Rytų kovos menas - bus-

hido.

23.30 "Gintarinė nata".
24.00-8.30 CNN programa.

ANTRADIENIS, VIII.6

LIETUVOS TV

7.00 Labas rytas.
9.05 01, 02, 03.
17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 Laida lenkų k.
18.40 Žinios.
18.50 TV anonsas.
18.55 Laida vaikams.
19.20 "Tavo laikas".
19.45 Katalikų bažnyčios naujienos.
19.50 "Brydė".
20.30 Panorama.
21.05 Sporto studija.
21.15 Kanadiečių TV ser. "Pavyk vaivorykštę".
22.05 "Ženkla".
22.35 TV anonsas.
22.40 UEFA taurės turnyras. "Žalgiris" - "Aberidas". Pertraukoje - 23.25 Vakarų žinios.

TELE-3

16.55 Programa.
17.00 CNN žinios.
17.30 "Iš pirmų rankų".
17.35 F. "Santa Barbara".
18.20 "Karaokės rytas".
18.35 F. vaikams.
19.05 "Iš pirmų rankų".
19.15 Žinios.
19.30 F. "Santa Barbara".
20.25 "Kalifornijos svajokliai".
20.55 Sporto naujienos.
21.00 F. "Kelias į dangų".
21.50 Žinios.
22.00 TV žurnalas "Europos kaleidoskopas".
22.30 "Mokslas ir technologija".
23.00 "Iš pirmų rankų".
23.15 Muzikos laida "POP TV".

LNK

7.25 Programa.
7.30 "Ryto ratas".
9.00 TV parduotuvė.
9.05 "Be namų negerai..."
16.15 Programa.
16.20 Holivudo žinios.
16.50 "Pasimatymas".
17.20 "Monitorius".
18.10 Animac. f.
18.35 "Be namų negerai..."
19.25 TV parduotuvė.
19.30 "Pragiedruliai".
20.00 Žinios.
20.25 "Benny Hillo šou".
21.00 "Atogrąžų karštis".
22.00 "...prieštarauk!"
23.00 Žinios.
23.15 "Komiškos istorijos".
23.45 Nakčia. F. "Niksonas".
0.35 Dok. ser. "Povandeninės kelionės".

BALTIJOS TV

8.30-18.25 DW TV.
18.25 Programa.

18.30 "Taip sukasi pasaulis".
19.30 Muzikinė-informacinė laida "Gintarinė nata".
20.00 Čempionų pasaulis.
20.30 F. "Manuela".
21.00 "Taip sukasi pasaulis".
21.55 Baltijos naujienos.
22.00 Trileris "Iliuzijos".
23.45 "Čempionų pasaulis".
0.15-8.30 CNN.

TREČIADIENIS, VIII.7

LIETUVOS TV

7.00 Labas rytas.
17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 Gyvoji prancūzų kalba.
18.50 TV anonsas.
18.55 Laida vaikams.
19.15 Literatūrinės dainos.
19.55 Dok. f.
20.30 Panorama.
21.05 Sporto studija.
21.15 Loterija "Perlas".
21.20 Lenkų vaid. f. "Žiedas su karūnuotu ereliu".
23.05 TV anonsas.
23.10 Vakarų žinios.

TELE-3

16.55 Programa.
17.00 CNN žinios.
17.30 "Iš pirmų rankų".
17.35 F. "Santa Barbara".
18.20 Vokiečių kalbos pamokėlė.
18.35 Animac. f.
19.05 "Iš pirmų rankų".
19.15 Žinios.
19.30 F. "Santa Barbara".
20.25 Muzikinė laida "Bombonešis".
20.55 Sporto studija.
21.00 TV detektyvinis ser. "Merfio dėsniai".
21.50 Žinios.
22.00 "Statyba".
22.30 "Nuo... iki..."
23.00 "Iš pirmų rankų".
23.15 Vaid. f. "Broliai ir seserys Opermanai".

LNK

7.25 Programa.
7.30 "Ryto ratas".
9.00 TV parduotuvė.
9.05 "Be namų negerai..."
16.15 Programa.
16.20 "Atogrąžų karštis".
17.20 "Tangomanija".
17.40 "Šou bulvaras".
18.10 "Kalavijo riteris". Animac. f.
18.35 "Be namų negerai..."
19.25 TV parduotuvė.
19.30 "2x8".
20.00 Žinios.
20.25 "Pasimatymas".
21.00 "Atogrąžų karštis".
22.00 "Tarybinės kronikos".
23.00 Žinios.
23.15 "Adamsų šeima".
23.45 Nakčia. F. "Karas su mafi-

ja".

0.35 Dok. ser.

BALTIJOS TV

8.30-18.25 DW TV programa.
18.25 Programa.
18.30 "Taip sukasi pasaulis".
19.30 Sporto sensacijos.
20.00 Sveikatos kaina.
20.20 Pasaulio čempionato apžvalga.
20.30 F. "Manuela".
21.00 "Taip sukasi pasaulis".
21.55 Baltijos naujienos.
22.00 Valanda su Raimundu Rajecku.
23.00 "Už kampo..."
23.30 "Čempionų pasaulis".
24.00-8.30 CNN programa.

KETVIRTADIENIS, VIII.8

LIETUVOS TV

7.00 Labas rytas.
17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 "Milijonierius".
18.25 Dok. f.
18.40 Žinios.
18.50 Krikščionio žodis".
19.00 TV anonsas.
19.05 Laida vaikams.
19.30 "TV artelė".
20.30 Panorama.
21.05 Sporto studija.
21.15 Nepriklausomo teatro spektaklis "Kosmogonija".
22.45 Roko festivalis "Vasaris - trumpiausias mėnuo".
23.20 TV anonsas.
23.25 Vakarų žinios.

TELE-3

16.55 Programa.
17.00 CNN žinios.
17.30 "Iš pirmų rankų".
17.35 F. "Santa Barbara".
18.20 "Langas į gamtą".
18.35 Animac. f.
19.05 "Iš pirmų rankų".
19.15 Žinios.
19.30 F. "Santa Barbara".
20.25 Medicinos laida.
20.55 Sporto naujienos.
21.00 F. "Merfio dėsniai".
21.50 Žinios.
22.00 Kinas, kinas, kinas...
22.25 Pagaminta Lietuvoje.
23.00 "Iš pirmų rankų".
23.15 Dok. f.

LNK

7.25 Programa.
7.30 "Ryto ratas".
9.00 TV parduotuvė.
9.05 "Be namų negerai..."
16.15 Programa.
16.20 "Atogrąžų karštis".
17.20 Holivudo žinios.
17.50 "Viskas!"
18.10 Animac. f.
18.35 "Be namų negerai..."

(Atkelta iš 4 psl.)

19.25 TV parduotuvė.	mozaika".	14.30 "Deutsche Welle" progra-	18.10 "Atmintis".
19.30 "Viename gale kablys..."	20.00 Žinios.	ma.	18.55 "Gyvybės žalias medis".
20.00 Žinios.	20.25 "Dviračio šou".	18.00 F. "Kelias į dangų".	19.25 Kalbos viktorina "Moki žod-
20.20 "Šou bulvaras".	21.00 "Taip. Ne".	19.00 TV žurnalas "01".	dj - žinai kelią".
21.00 "Atogrąžų karštis".	21.55 "Policijos komisarė".	19.30 "Stilius".	20.30 Panorama.
22.00 "Dar ne vakaras".	22.50 "Viskas!".	19.55 Dok. ciklas.	21.05 Sporto studija.
23.00 Žinios.	23.10 "Aistros".	20.25 "Karaokės rytas".	21.15 Pirmasis kanalas.
23.15 "Benny Hillo šou".	23.35 Roko legendos.	20.35 Animac. f.	21.35 Muzikinis viešbutis. Per-
23.45 Nakčia. F. "Karas su ma-	0.25 F. "Sirenos".	21.00 F. "San Francisko gatvės".	traukoje -
fija".	1.15 F. "Daktare šen, daktare	21.50 Žinios.	23.15 Vakarų žinios.
0.35 Dok. ser. "Povandeninės	ten".	21.55 Fantastinis trileris "Bėgi-	TELE-3
kelionės".	BALTIJOS TV	mas mirčiai į nagus".	9.05 Programa.
BALTIJOS TV	8.30-18.25 DW TV.	LNK	9.10 Animac. f.
8.30-18.25 DW TV.	18.25 Programa.	8.55 Programa.	9.35 F. vaikams.
18.25 Programa.	18.30 "Taip sukasi pasaulis".	9.00 "Ryto ratas".	10.00 Muzikinė laida vaikams
18.30 "Taip sukasi pasaulis".	19.30 Sporto sensacijos.	10.30 "Gero apetito!"	"Karaokės rytas".
19.30 NBA. Žvilgsnis iš arčiau!	20.00 "Už kampo..."	11.00 "Keturi ratai".	10.10 Animac. f.
20.00 "Kvailybių pasaulis".	20.30 "Manuela".	11.25 "Dar ne vakaras".	10.35 Laida "Langas į gamtą".
20.30 "Manuela".	21.00 "Taip sukasi pasaulis".	12.15 "Šou bulvaras".	11.00 "Kalifornijos svajokliai".
21.00 "Taip sukasi pasaulis".	21.55 Baltijos naujienos.	12.45 "X klanas".	11.25 F. "San Francisko gatvės".
21.55 Baltijos naujienos.	22.00 Trileris "Stebėtojai".	13.15 Dok. f.	12.15 Muzikinė laida "Bombone-
22.00 Komedija "Mano dėdė	23.30 Erotika.	13.40 "Pasimatymas".	šis".
Bendžamenas".	24.00-8.30 CNN.	14.10 "Tangomanija".	13.00 F. "Merfio dėsniai".
23.30 Erotika.	ŠEŠTADIENIS, VIII.10	14.40 "VRS kamera".	14.00 "Statyba".
24.00-8.30 CNN.	LIETUVOS TV	15.15 "Kibir tele vibir".	14.30 DW TV programa.
PENKTADIENIS, VIII.9	8.00 Labas rytas.	16.30 "Beverly Hills, 90210".	16.00 TV nuotykių kino ser.
LIETUVOS TV	10.00 "Nugalėk save".	17.30 "Nesibaigianti popietė".	"Auksinio kimono karys".
7.00 Labas rytas.	10.30 "Šarka".	18.30 "Gyvenimo smulkmenos".	17.35 Kinas, kinas, kinas...
17.55 Programa.	11.00 "Mūsų kalba".	19.30 Holivudo žinios.	18.00 F. "Kelias į dangų".
18.00 Žinios.	11.30 "Kelias".	20.00 Žinios.	19.00 "Europos kaleidoskopas".
18.10 "Sodų kraitė".	12.00 TV anonsas.	20.25 "Komiškos istorijos".	19.30 Pagaminta Lietuvoje.
18.40 Žinios.	12.05 Šachmatų klubas.	21.00 Šeštadienio pokalbiai.	20.00 Laida "Pasaulio sportas".
18.50 Laida vaikams.	12.15 "Dastis".	21.55 F. "Policijos komisarė".	20.30 Animac. f.
19.10 "Trembita".	12.40 "Noriu mokytis".	23.00 "Venera". Erotinis žurna-	21.00 TV mini ser. "Auksinės ro-
19.30 "Mūsų miesteliai".	13.10 "Europos aikštė".	las.	žės ola-2".
20.30 Panorama.	13.40 "Už gyvenimą".	23.25 JAV ser. "Plikis".	LNK
21.05 Sporto studija.	14.30 Kauno dramos teatro	24.00 F. "Sirenos".	8.55 Programa.
21.15 TV žaidimas "Sėkmės ke-	spektaklis.	BALTIJOS TV	9.00 Animac. f.
liai".	16.20 Vakarų Kauno muzikinia-	8.30-16.30 DW TV programa.	11.00 "Šeštadienio pokalbiai".
22.00 "Laisvės alėja".	me teatre.	16.30 Lėlių f. vaikams.	11.50 "Taip. Ne".
22.20 "Stilius".	16.50 "Milijonierius".	17.00 "Taip sukasi pasaulis".	12.45 "...prieštarauk!"
22.50 TV anonsas.	17.05 Dok. ser.	18.00 Muzikinė - informacinė lai-	13.45 "2x8".
22.55 Italų vaid. f. "Tunelis". Per-	17.55 TV anonsas.	da "Gintarinė nata".	14.15 "Viskas!"
traukoje - 23.15 Vakarų žinios.	18.00 Žinios.	18.30 Valanda su Raimundu Ra-	14.40 "Vienam gale kablys".
TELE-3	18.10 "Pyragų nebus be nora-	jecku.	15.00 "Dviračio šou".
16.55 Programa.	gų".	19.30 NBA. Žvilgsnis iš arčiau!	15.15 "Kibir tele vibir".
17.00 CNN žinios.	18.40 Koncertuoja vyrų vokalinis	20.00 Vaid. f.	16.30 F. "Beverly Hills, 90210".
17.30 "Iš pirmų rankų".	ansamblis "Sūduvietis".	21.00 "Taip sukasi pasaulis".	17.30 F. "Turtuolė".
17.35 F. "Santa Barbara".	19.40 Kaukodromas.	22.00 Drama.	18.30 F. "Dangiškieji migdolai".
18.20 Muzika.	20.30 Panorama.	23.40 Erotika.	19.30 Holivudo žinios.
18.35 Animac. f.	21.05 Sporto studija.	0.15-8.30 CNN programa.	20.00 Žinios.
19.05 "Iš pirmų rankų".	21.15 Loterija "Perlas".	SEKMADIENIS, VIII.11	20.25 "Baltojo katino svetainė".
19.15 Žinios.	21.20 "Likimai".	LIETUVOS TV	21.00 "Išdavimas". Lenkų detek-
19.30 F. "Santa Barbara".	21.50 Anglų detekt. ser. "Vikli-	8.55 Programa.	tyvinis ser.
20.25 "Mokslas ir technologija".	fas".	9.00 Liudykime Kristų.	21.55 Telekazino.
20.55 Sporto naujienos.	22.40 "Kaip prieš 15 metų". Kon-	9.30 TV žurnalas "Sveikata".	22.10 Savaitės horoskopas.
21.00 F. "San Francisko gatvės".	certuoja V. Pauliukas ir grupė	9.50 "Vyturiams ir pelėdžiui-	22.15 "TV loto šou".
21.50 Žinios.	"Parkas".	kams".	22.45 "Kruvinasis sekmadienis".
21.55 F. "Majamio policija".	23.05 TV anonsas.	10.30 Vaid. ser. "Dastis".	23.15 F. "Sirenos".
LNK	23.10 Vakarų žinios.	10.55 TV žaidimas "Konrado ka-	BALTIJOS TV
7.25 Programa.	23.25 Roko koncertas.	vinės ruletė".	8.30-16.30 DW TV.
7.30 "Ryto ratas".	TELE-3	11.25 "Septynios Kauno die-	16.30 Vaid. f.
9.00 TV parduotuvė.	9.10 Programa.	rišos".	17.00 "Taip sukasi pasaulis".
9.05 "Be namų negerai..."	9.15 F. vaikams.	12.10 TV anonsas.	18.00 Religijos laida.
16.15 Programa.	9.40 F. vaikams.	12.15 "Krepšinio pasaulyje".	18.30 Čempionų pasaulis.
16.20 "Atogrąžų karštis".	10.05 Animac. f.	12.45 Septynios muzikos pamokos.	19.00 "Kvailybių pasaulis".
17.20 "Tarybinės kronikos".	10.30 Animac. f.	13.30 "Azimutai".	19.30 LKL apžvalga.
18.10 Animac. f.	11.00 TV ser. jaunimui "Kalifor-	14.00 Sveikinimų koncertas.	20.00 Vaid. F. "Žingsnis anapus".
18.35 "Be namų negerai..."	nijos svajokliai".	14.50 "Formulė-1".	21.00 "Taip sukasi pasaulis".
19.25 TV parduotuvė.	11.25 F. "San Francisko gatvės".	17.10 "Namelis prerijoje".	22.00 Detektyvinis ser. "Nesug-
19.30 Dok. žurnalas "Europos	12.15 F. "Merfio dėsniai".	17.55 TV anonsas.	alvotos istorijos".
	13.00 "POP TV".	18.00 Žinios.	22.30 Kinas - mano meilė.
	14.00 Medicinos laida.		24.00-8.30 CNN.

DVIESE SU SAVIMI

Kiek tu gali, žmogau?

Rytas. Vos penkta valanda. Akys dar merkiasi, o mintys jau neduoda ramybės: kokie svarbiausi darbai laukia šiandien? Ryto ruoša, pusryčiai, vaikus išleisti mokyklon, pačiai - darban, pietūs... Grįžus namo vėl ūkis, skalbiniai, valgis, pokalbiai su vaikais.

Ir taip iki vėlyvo vakaro - vien smulkmenos. Kasdien. Be poilsio, be menkiausio atokvėpio. Ar įmanoma, ar lengva taip gyventi? Žinoma, ne visi tokią našta neša, kiekvienas pasiima sau tinkamą. Bet būna, lengvesnė našta greičiau sugniuždo žmogų nei sunki. Kodėl? Gal nemokam planuoti savo darbų, gal beplanuodami pavargstam, o gal dirbam be noro, be meilės?..

Pripratom ir prie dūsavimų. Savų ir svetimų. Kartais svarbu mokėti suvaidinti dirbantį. Daug lakstyti ir nieko nepadaryti. Taip būna namie, taip ir atsitinka darbe.

Ką daryti, kur rasti jėgų? Fizinį ir dvasinį.

Kaimo žmogų supa gamta, žolės, jos besikeičiantis grožis. Kur beeitum, vis žemės, gėlių, medžių apsupty. Vis paglostai gyvulėli, išklausi ir paguodi vaiką. Tik retai atsimeni tuo pasidžiaugti: kvėpiančiu žiedu, paukšteliu, tekančia ir besileidžiančia saule, mirgančiomis žvaigždėmis. Vis nėra tam laiko. Tikrai? Tam nereikia gaišti brangių minučių, nes akys - mato, ausys - girdi, o širdis - jaučia. Visada. Tik įkvėpk oro, ir jėgos pačios atplūsta. Stabtelk sekunde ir pamatysi, ko nepastebėjęs iškart. Akimirka, kuri niekada nepasikartos. Tik reikia pasistengti pajusti sekundes. Jos atgavina pavargusį kūną, prikelia sielą.

Mūsų nuovargis daugiau yra dvasinis. Jį sunkiau įveikti negu fizinį. Tam reikia laiko. Tokio laiko, kuris netrukdytų nei dirbti, nei ilsėtis. Reikia padėti sau mintimis. Nuolat.

Mintimis artėjime prie maldų, kurios be galo padeda. Melskimės tyloje, savais žodžiais, prašydami Dievo palaimos, dvasinio sustiprėjimo. Pasitikėjimas ir jėgos ateis pamažu. Patikėkite, malda yra stipri. Po jos ateis tokia ramybė, apie kurią anksčiau net nesvajojote. Ir dar - sekmadienius švėskime. Darbus galima atidėti ar atlikti per savaitę. Nevenkite aplankyti bažnyčios.

Gyvenimo našta yra tokia, kokia leidžiame jai būti. Tik suraskime savyje jėgų ir valios stiprybei. Žmogus daug gali pats.

Vida PALIONIENĖ
Žaideliai

TOKS GYVENIMAS

Nuo senų laikų Lietuva buvo vadinama Marijos ir kryžių žeme. Čia tekėjo ramus ir lėtas gyvenimas. Dabar gi pasakys ne vienas - kiti laikai, kiti ir papročiai. Pusšimtį metų trukęs tautos dvasinis genocidas subrandino vaisius. Pripratinti mauti pigią degtinę puslitriais, tradicijas tęsiame ir šiandien. Nesvarbu, kad brangsta ne tik duona, bet ir "velnio lašai". Dar talonų laikais bobulytės užčiuopė "aukso gyslą". Pakvipus

5 "taškus". Ir pigu, ir arti, ir skolon duoda. Galima atsiskaityti kiaušiniiais, grūdais, buities daiktais. Ir vietoje lašelį jpla, jei tuotarp esi visai plikas. Kai miršta prasigėręs, nieko daugiau nebeveikiantis, atrodo, net nebegaila tokio. Bet kai krinta vyras kaip ažuolas, darbštus ir geras žmogus - darosi kraupu.

Štai prie Lėvens upės ūkininkavo jaunas vyras S. M. Alkoholikas nebuvo. Argi tokiu būdamas, įsigysi traktorių, padargų, pasistatysi tvartus! Augino gyvulius. Padėdavo kai-

Į pakrypusį lizdą nebeatskris gandrai...

didesniam pelnui, pro įstatymų skylės ir valstybinių sienų plyšius pradėjo veržtis svaigalų upės, atskiedžiamos iki "pilstuko" (toks švelnus pavadinimas!) ar net "kaukolinio". Tiesiog nacionalinis lietuvių gėrimas. Žala valstybės biudžetui neabejotina. Ir ne vien dėl kontrabandos, nemokamų mokesčių. Juk svarbiausia vertybė - žmogus. Kiek nusikaltimų padaroma apsvaigus, kiek vaikų kenčia nuo girtos tėvo, o dažnai ir nuo motinos rankos. Kiek paauglių nelanko mokyklos todėl, kad nuo "pilstuko" nebeatlieka šeimoje pinigų drabužiams, knygoms. Statistika: miršta jauni 30-40 metų vyrai. Pats gyvenimo gražumas. Mirties priežastis - apsinuodijimas alkoholiu. To paties "pilstuko" prisilakę šaunūs vyrai sėda prie vairo, avarijose žūsta nekalti žmonės. Kas suskaičiuos našlaičių ašaras? Kokių palikuonių sulauksime, šitaip nuodydamiesi?

Tėisybė, niekas gerti neverčia. Taip pat - ir pirkti. Bet jeigu alkoholizmas yra liga, tai kodėl visuomenė stumia link jos? Kaip vargų gniuždomam žmogui atsispirti, jeigu kiekviename kaime yra po 3-4 ar net

mynams. O šių metų Užgavėnės buvo lemtingos ir paskutinės. Medikų išvados nežinau, tačiau ant šventės stalo "pilstuko" netrūko. Liko tušti namai. Į jau paruoštą ir nuo vasaros didžiosios vėtros pakrypusį lizdą nebeatskris gandrai...

Tokių istorijų kiekviename kaime - ne po vieną. Kodėl nesusimąsto ir nieko konkretaus nesiima aukštai sėdintieji? Iki jų pagalba šaukimas lėta eina. Iki Seimo rinkimų tikrai nebespės. Manau, reikėtų pradėti nuo tų, kurie tą bespalvę (ar padažytą!) "mirtį" parduoda. Pagalvok, žmogau, ar tokiu būdu uždirbti pinigai atneš tau laimę? Juk ir tavo sūnus ar dukterė gali tapti tos pačios mirties auka. Ne vienas toks "verslininkas", ko gero, sekmadieniais poteriauja bažnyčioje, neprisimindamas apie savo kasdieninę nuodėmę.

Esam lietuviai - Valančiaus, Basanavičiaus, Maironio ainiai. Neleiskim Lietuvai išnykti! Padėkim ir tiems, kam sunku. Už tai kada nors padėkos mūsų vaikai ir anūkai.

Andrius JUODIS

Prie marių negana vandens

prieplauka, clingas baidarėms, gelbėtojų vostas, vandens sporto priemonių nuomos punktas, nedidelė užkandinė ar užėiga. Tolestis darbus stabdo lėšų stoka. Gausesnių vandens malonumų teks palaukti iki kitos vasaros.

Prie Kupiškio marių sugausėjo poilsiautojų. Ir ne vien dėl liepos pabaigoje gražiai atšilusio oro. "Simegos" akcinė bendrovė neseniai čia pastatė lieptą, nuo kurio dabar smagiai vandenin nardo vaikai. 15 tūkst. Lt vertės darbus pagal ankstesnę sutartį su savivaldybe finansavo Ochoco Lumber Kupiškio medienos įmonė. Pagal architekto V. Siavičiaus projektą dar čia turėtų būti įrengta valčių

"Atgaivos" inf.
Juozo Kraujūno nuotr.

Nuotraukoje: marių pakrantė šiltą dieną.

Gimtinės žemė - praeities knyga

Vasara - įspūdžių metas, tad norėčiau pasiūlyti vienos dienos pažintinį žygį Pyvesos pakrantėmis.

Čia jau nuo seniausių laikų žmonių gyventa, ką rodo Pyvesos pakrantėse likę senkapiai, piliakalniai, apeiginiai dubenėti akmenys. O truputį toliau nuo Pyvesos pakrantės, už Zasinyčių dvaro, miške šalia Bartašiškių kaimo, vidury pelkės stūkso Dijokalnis. Ant jo, manoma, šventa ugnis kūrenosi. Čia turėjo būti plačiai žinoma šventykla, jei net seniausiose sutartinėse minimas "Dijūto kolnas", Dijūto kolnalis..." Deja, mūsų dienų šis "kolnas" nesulaukė, nes tarpukario metais to kalno žvyras buvo panaudotas Alizavos - Vabalninko keliui tiesti. Likusius to kalno likučius vietiniai gyventojai dabar vadina Lapkalniu, nes tik lapės dabar čia urvus bekasa.

Žygį galima pradėti nuo Sabuliškių arba Zasinyčių kaimo. Iki Sabuliškių galima atvažiuoti rytiniu Alizavos (per Palėvenėlę) autobusu, išvykstančiu iš Kupiškio 7.00 val. O per Zasinyčias važiuoja autobusas Kupiškis - Alizava per Salamiestį, Bakšėnus, išvykstantis iš Kupiškio autobusų stoties 7.00 val. trečiądieniais ir penktadieniais.

Išlipus Sabuliškių stotelėje, žvyruotu keliuku pro miniatiūrinį vėjo malūnelį patraukiame į pietus, link Tekliampolės dvaro. Praėjus Sabuliškių kaimo laukus, dešinėje keliuko pusėje nusidriekia lėkštas Pyvesos slėnis, "pribarstytas" didesnių ir mažesnių riedulių, menančių dar ledynmečio laikus ir žmonių Akmeniais vadinamas. Toliau, už Tekliampolės, Pyvesos šlaitai statėja ir matome didžiulę tirpsmo vandens suformuotą išgraužą, kurios dugnu tarp užpelkėjusių pievų vingiuoja dabartinė Pyvesa. Šiam nuo ledynmečio laikų išlikusiam reljefui išsaugoti yra paskelbtas Prūsagalės geomorfologinis draustinis.

Praėję Akmenių lanką, pasiekiame Tekliampolę. Čia, ant Pyvesos upės šlaito viršaus, randame Tekliampolės dvaro liekanas. Jis sunyko per pastaruosius dešimt metų, kažkam nuplėšus skardinį stogą. Pats dvaras pastatas ir visi ūkiniai statiniai buvo sumūryti iš nedegtų molio plytų. Šis dvirukas galėjo būti statybos iš nedegtų molio plytų pavyzdžiu, jei kam būtų rūpėję jį pasaugoti.

Ties šia vieta žvyrkelis suka į dešinę ir, peršokęs Pyvesą, atsiremia į Salamiestčio - Alizavos vieškelį, kuriuo galime ateiti, išlipę Zasinyčių kaime ir apžiūrėję ten esančio dvaro, parko ir tven-

kinių liekanas, sunykusius tarybiniais metais, kai dvaro pastate ant parketo buvo įrengti kiaulių gardai. Tačiau grįžkime į Tekliampolę, vietinių žmonių dar vadinamą Klemponija, kur ties kelio posūkiu, akmenų sąvartoje, rasime apeiginį dubenėtą akmenį, ant kurio kažkada aukotos aukos. Iš kur jis yra atvilktas, ar šiame slėnyje jo ir buvusi vieta, belieka spėlioti.

Palikę Tekliampolę, kairiuoju Pyvesos upės šlaitu traukiame toliau, bet jau be kelio ir takelio - iki Suvainių kaimo laukų, kur dirbamos žemės, ir geomorfologinio draustinio kraštu banguoja lauko keliukas, vedantis link Suvainių kapelių. Čia apsėti laukai tušti, be vienkiemų. Tai buvo stambių ir stiprių ūkininkų kaimas, kuriuos "tėvelis Stalinas" išsiuntė į Sibiro platybes. O likusieji per vienkiemų naikinimo vajų kolūkiniais laikais buvo iškelti į Palėvenėlę. Beprimena kaimą tik kapeliai, į kuriuos verta užsukti ir pasigėrėti šimtmečio senumo akmeniniais ir geležiniais kryžiais, perskaityti čia gyvenusių žmonių pavardes ir vardus. Prie kapelių, vykstant melioracijai, žmonės atvežė ir pastatė akmeninį, iš vieno akmens ištašytą kaimo kryžių. Bet... jau šių dienų vandalai jį sutrupino. Ir galime apžiūrėti tik šio kryžiaus liekanas. Toliau Papyvesiu pereiname visą buvusią Suvainių kaimo ulyčią, iš kurios nebėra nė gryčios išlikę, tik dirbami laukai. Čia, pasak senolių, buvęs trijų apskričių centras ir į čia buvusį medžioklės dvarą suvažiuodavo iš Panevėžio, Biržų ir Rokiškio aukšti valdininkai ir dvarininkai pamedžioti, pasitarti ir pauliavoti. Nuo šių suejimų ir Suvainių kaimo pavadinimas kilęs. Tad, jei netoli Vilniaus yra Europos centras, mes galime pasididžiuoti, aplankę trijų gretimų rajonų, o gal ir visos Panevėžio apskrities "centrą". Vis dėlto iš viso Suvainių kaimo pora vienkiemų iki dabar išliko, nes Jakšiai, pasistatę savo namą Palėvenėlėje, nesukbėjo griauti vienkiemio Suvainiuose. O atgavę ir turėtają žemę šalia, dabar džiaugiasi to nepadarę. Iš viso gražaus vienkiemio galima spręsti, kokie buvo vienkiemiai ir visame Suvainių kaime. O antrasis Suvainių vienkiemis, esantis prie sankryžos į Daukučius, baigia sunykti, kažkam dar visai neseniai nuplėšus pastatų stogus. Už Jakšių sodybos pasibaigia ir Suvainių kaimas.

Algirdas GASIŪNAS

(Bus daugiau)

Vergo sindromas

Ilgai baudžios metais paliko pėdsaką mūsų tautos sąmonėje. Kartą iš kartos lenkėsi ponui, kad išvengtų jo pykčio, sulauktų malonių. Kai buvo panaikinta baudžiava, ne visi džiaugėsi. Rykštėmis plakti, į šunis mainyti, dejavo: "Kaip mes be pono gyvensime?"

Carinėje Rusijoje Ivano Rūsčiojo laikais Kremliuje vykdavo masinės žudynės. 1570 metais caro paliepimu 200 vyrų buvo gyvi išvirti, pjūklų perpjauti ir sukapti į gabalus. Nubaustųjų žmonos ir vaikai buvo paskandinti. Caras kreipėsi į minią:

- Žmonės, ar teisingas mano nuosprendis?

Minia šaukė:

- Duok, Dieve, tau ilgą gyvenimą, mūsų care tėveli!

Taip šaukė žmonės, kurie stebėjo bausmę. Ir pasodintas ant kuolo bojarinas, mirdamas baisiose kančiose, dejavo:

- Dieve, padėk carui! Dieve, suteik jam laimę ir išganymą.

Kai vergiškas nuolankumas pasiekia dugną, prasideda šurpus nužmogėjimas.

Šių laikų visuomenės žmogus įsižeis, paliestas tokių kraupių palyginimų. Bet ar tikrai neliko mūsų tautos kraujuje vergo nuolankumo?

Su koku gailėsčiu valstietis atidavė besikuriančiam kolūkiui savo žemę, gyvulius, žemės ūkio inventorių! Atidavė turtą, atidavė ir laisvę. Tapo kolūkio baudžiauninku, priklausančiu nuo kolūkio pono. Pirmaisiais metais valstietis dar verkė, matydamas baisiai sulysusį, svyruojantį savo bėrį arba fermoje iš bado dvesiančią karvutę. O paskui viskas susimaišė bendrame katile. Kas dvėsė, išdvėsė. Atsirado naujos bandos, šiek tiek pagerėjo ir gyvulių, ir žmonių gyvenimas. Ėmė atrodyti, kad kolūkyje gyventi ne taip ir bloga. Tuo labiau, kad tarybinė propaganda be paliovos kalė, jog gyvenimas užsienyje pasibaisėtina skurdus, kapitalistai kaip žvėrys ryja darbo žmones. O pas mus gyventi šiandien gera, rytoj bus dar geriau. Valstietis, atidavęs kolūkiui savo žemę ir turtą, eidavo pas pirmininką prašyti arklio ar mašinos. Gavęs grįždavo laimingas. Pamylytas brigadininkas primatuodavo arą, kitą prie sklypelio. O kitam į arus ir kiemą priskaičiuodavo.

Viskas buvo jų valioje. Varys ar nevarys šiandien į darbą - taip pat priklausė nuo brigadininko malonės ar nemalonės. O kiek sodybų sugriauta "dėl melioracijos"! Kiek sveikatos prarasta! Gelia rankas ir kojas, ypač fermų darbuotojams, ypač vargšems moterims - melžėjoms ir šėrėjoms. Švenčių proga įteiks skarelę už rublį ir pagirs: "Gerai dirbi! Dirbk taip ir

(Nukelta į 8 psl.)

Šv. Ona - Švč. Mergelės Marijos motina

Ona - vienas populiariausių vyresnėje kartoje moteriškų vardų. Kaip ir daugelis kitų hebrajiškos kilmės vardų, Onos paplito mūsų tautoje su krikščioniška tikėjimo tradicija, pagerbiant šv. Onos - švč. Mergelės Marijos motiną.

Senosios mūsų tautos vertybines nuostatas liudija gilia pagarba ir meilė Motinai. Lietuvių mitologijoje gausu moteriškų deivių ir dievybių, iš kurių vienas svarbiausių ir galingiausių - Žemės deivė Žemyna. Kaip motina - kantri, dosni ir atlaidi kiekvienam savo vaikui, pasotinti duoda tiek vertą, tiek nevertą. Mūsų protėviai deivę Žemyną vadino pačiais gražiausiais žodžiais: motinėle, Žemynėle, Šventąja. Jos glėbyje užgimę, pas ją ir sugrįžtame. Taigi - Motinos šventumas. Senovės lietuviui tai buvo dvasinių vertybių pagrindas ir santaros su Pasauliu garantija. Todėl nenuostabu, kad ir tapę krikščionimis, pamilome ir garbiname Dievo malonės paženklintą Moteris: Švč. Mergelę Mariją - Išganytoją

Kultūros gelmės

Šiuo metu Lietuvoje yra 186 Šventųjų Moterų vardais pavadintos bažnyčios, iš kurių 21 - šv. Onos garbei.

Liepos 26-ąją, pačiame vasaros gražume tikintieji pagerbia švč. Mergelės Marijos motiną. Daugelyje bažnyčių vyksta šv. Onos atlaidai. Prsiminkime šią šventą Moterį, savo gyvenimu paliudijusią įstabų Dievo veikimą.

Šv. Ona gimė Betliejuje, kur praleido vaikystę bei mergautines dienas. Būdamą brandaus amžiaus, ji ištekėjo už šv. Joakimo iš Nazareto, kilusio, kaip ir ji, iš karališkos Dovydo giminės.

Per 20 bendro gyvenimo metų sutuoktiniai nesusilaukė vaikų, už ką buvo niekinami fanatikų žydų, kurie tikėjo, kad "tie, kurie neturi vaikų, yra Dievo atmesti ir neturės dalies Išganytojuje". Net kunigai nesigėdijo viešai smerkti nelaimingą porą, o kartą šv. Joakimas net buvo išvytas iš bažnyčios "kaip nevertas aukoti atnašas". Bet dėl skaudžių užgauliojimų nesusvyravo šv. Onos ir šv. Joakimo tikėjimas, juodu tik dar nuolankiau ir karščiau meldė Dievo malonės. Ir štai archangelas Gabrielius praneša šv. Joakimui, kad greitai jo žmona pagimdys dukterį, "kuri bus palaiminta tarp moterų ir kurią visos tautos pripažins palaiminta". Priminsiu, kad šiame pasakojime minimi šventieji asmenys gyveno tuo laiku, kuomet buvo priartėjęs Pranašų skelbtas ilgai lauktas Mesijo atėjimas. Todėl šv. Ona, užmiršdama didžiausią savo troškimą, karštai meldė, kad "jai būtų leista pamatyti ir patarnauti moteriai, kuri bus pažadėtoji Mesijo motina. Tuomet prie jos stėjo archangelas Gabrielius ir pasakė, kad ji pati bus Dievo žodžio motinos motina". Stabtelėkim ties šia vieta. Šv. Ona tampa pašvestąja į Dievo planus ir didžios paslapties saugotoja, nes dabar ji ne vien tiki, bet ir tikrai žino, kad Dievo Pažadas įvyk! Atidžiau paskaite Šventraščių, rasime ir daugiau vietų, kur Dievas savo valią pirmiausia apreiškia moteriai. Be lašo puikybės širdyje, palaimintosios moters saugo Didžią Paslaptį, kantriai laukdamos išsipildymo.

Apie būsimą dukters paskirtį šv. Ona niekam neprasitarė, net savo vyrui. Jai buvo 44-ri, kai susilaukė Dukters, jos vyrui 65-eri.

Iš pirmo žvilgsnio paprasti ir niekuo neišsiskiriantys atrodo šventųjų gyvenimai, bet Viešpats mato ir įvertina tai, kas svarbiausia - kasdieninį dvasios darbą, tobulinant save, gyvenant tikėjimo šviesoje. Tai liudija ir šv. Onos gyvenimas.

Ir dar. Vyresnės kartos žmonės didelę reikšmę teikė vardo suteikimui. Duodami kūdikiui vardą, tėvai tarsi linkėjo: būk toks, ką liudija tavasis vardas, koks buvo jį turėjęs žmogus.

Onos vardas kilęs iš hebrajiškojo "Hanna" ir reiškia "patraukli, žavi". Taigi krikštydami savo dukreles Onos vardu, mūsų proseniai joms linkėjo: savo gyvenimu būk "patraukli" Dievo akyse. Šv. Ona savąjį vardą pateisino tobulai.

Gertrūda BUČYTĖ

P. S. Naudotasi kun. k. A. Matulaičio knyga "Šventųjų gyvenimai", išleista 1949 m. Čikagoje.

A † A

Kupiškio rajone liepos 22 - 28 dienomis

Vytautas MIKALAUSKAS, g. 1935 m., Karaliūnų k.
Rimas GUOBA, g. 1949 m., Kupiškio m.
Vladas MAULIUS, g. 1926 m., Kupiškio m.

Nuoširdžiai užjaučiame gimines ir artimuosius

Apie pokyčius - vietos spaudoje

Liepos 4 d. šalies Seimas pakeitė ir papildė įmonių rejestro įstatymo 3, 5, 7 ir 10 straipsnius.

Papildyti ar pakeisti straipsniai apie įmonių rejestro tvarkytojų funkcijas, įmonės įregistravimui būtinus dokumentus ir taip pat apie visuomenės informavimą šiais klausimais. Įstatymo 7-ojo straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad "apie naujai įsteigtų įmonių įregistravimą ar įmonių išregistravimą vietos savivaldybių spaudoje kartą per mėnesį paskelbia vietos savivaldos vykdomosios institucijos". Skelbime turi būti nurodyta įmonės pavadinimas, jos veiklos pobūdis, steigėjai ir įstatinis kapitalas. Skelbimo išlaidos apmokamos rejestro tvarkytojo.

"Atgaivos" inf.

Vergo sindromas

(Atkelta iš 7 psl.)

toliau". Kolūkiai buvo valstybės dotuojami, milijonus rublių skolos nurašydavo. Kolūkiečiai, sąžiningai dirbdami, neturtėjo. Trobos ir trobelės apšiuo, o kolūkių ponų puošnūs namai dygo kolūkių gyvenvietėse, dažnai ir dar kai kur. Bet tokiame gyvenime buvo ir malonaus neatsakingumo. Kolūkiečių susirinkime visi tyli, valdybos nariai tyli, revizijos komisija tyli. Tyli prieš vieną, nes bijo to vieno, dažnai iš kažkur atėjusio. Tuo tarpu skelbiama, kad visas turtas - bendruomenės. Neužteko drąsos kovoti už savo gyvenimą. Sakoma: "Šuo ir kariamasis pripranta". Priprato. Kaip anuomet prie caro, taip dabar ne vienas verkia: "Kam išardė kolūkius!"

Kaimo žmonės, visi baigę aštuonmetes ar vidurines mokyklas, skaito laikraščius, klauso radijo ar televizijos, o mąstyti savarankiškai nesiima. Tegu pamąsto kas nors kitas. O tas "kitas" tebetrokšta "ano gyvenimo", gal ir dirba "kur nors" ir bet kuria proga paleidžia kalbelę - "antį". Pasigriebia ir neša kaimynui: "Girdėjai? Landsbergis - milijonierius". O tie "kiti" - mūsų pažįstami apylinkės žmonės. Jie žino, ko nori, ir tyliai dirba savo darbą. Ir vėl kažkas formuoja mūsų mąstymą, kažkas veda mus - nuolankius, pasyvius, apkvailintus.

Anąmet rinkom valdžią ir mąstėm, kaip anie baudžiauninkai: "Kaip mes be tarybinių ponų gyvensim?"

Būkim laisvi žmonės laisvoje tėvynėje, nesizvalgydami į Rytus, kur "saulė šviesiausia", o žvelgiantys į žemę po kojomis, kuri mūsų pasiilgo. Nieko nėra amžina. Pasibaigs vargai ir nepritekiai, jei tik panorėsime.

Inga DAGYTĖ

Steigėjai ir leidėjai -

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių), Lietuvos krikščionių demokratų partijos, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Lietuvos tautininkų sąjungos, Lietuvos šaulių sąjungos Panevėžio rinktinės Kupiškio S. Lozonaičio kuopa

Kupiškio rajono skyriai

"Atgaivos" redakcinė kolegija:
Ričerdas Kriovė, Povilas Narbutas,
Alė Markevičiūtė, Algirdas Petnulis,
Danutė Satkevičienė, Rima Šikšnienė.
Adresas: Vytauto g. 2, 4880 Kupiškis.
Tel. 51259

SI. 2062. Užsakymo Nr. 1694. Spausdino UAB "Panevėžio litografija".

Beržų g. 52, 5319 Panevėžys